

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobců: **a) A. K., b) E. K.**, oba zast. Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 939/4, Praha 9 – Libeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 – Holešovice, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2020, čj. 5 A 168/2019-40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V této věci NSS řeší, zda mají žadatelé o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti právo být během posuzování své žádosti ubytováni v pobytovém zařízení podle § 79 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobci jsou manželé, původně občané Sovětského svazu. Tvrdí, že po rozpadu Sovětského svazu nenabyli občanství Ruské federace. Po dlouhou dobu bydleli v Německu, v současnosti se zhruba deset let nacházejí v České republice. Během této doby dvakrát neúspěšně žádali o udělení mezinárodní ochrany (v obou případech s odkazem na to, že jsou osobami bez státní příslušnosti). Dne 17. 9. 2019 žalobci požádali o přiznání statusu osob bez státní příslušnosti podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, vyhlášené pod č. 108/2004 Sb. m. s. (dále též jen „Úmluva“). Poté opakovaně žádali o umístění v pobytovém středisku. Žalovaný jim však nevyhověl.

[3] Žalobci se následně žalobou podanou u městského soudu domáhali ochrany před nezákonným zásahem. Městský soud žalobcům vyhověl a určil, že nepřijetí žalobců jako žadatelů o přiznání statusu osob bez státní příslušnosti v pobytovém středisku je nezákonným zásahem. Zároveň žalovanému přikázal, aby žalobcům umožnil využít služby ubytování v pobytovém středisku do doby nabytí právní moci rozhodnutí o jejich žádosti o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti. Městský soud svůj rozsudek založil na tom, že při chybějící úpravě postavení žadatelů o status osoby bez státní příslušnosti měl žalovaný postupovat analogicky podle § 79 odst. 3 zákona o azylu a přijmout žalobce do pobytového střediska (alespoň) do doby rozhodnutí o jejich žádostech.

II. Shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Ani Úmluva ani české právo nestanoví výslovně právo žadatelů o status osoby bez státní příslušnosti na ubytování v pobytovém zařízení. Pro rozhodování o žádostech o status osoby bez státní příslušnosti se mají použít pouze procesní ustanovení zákona o azylu, nikoliv ustanovení o ubytování žadatelů (o mezinárodní ochranu) v pobytovém zařízení. Stěžovatel namítá též nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu.

[5] Žalobci se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] NSS při posuzování kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] NSS, stejně jako městský soud, dospěl k závěru, že stěžovatel měl postupovat podle § 79 odst. 3 zákona o azylu a umožnit žalobcům ubytování v pobytovém středisku po dobu řízení o určení statusu osoby bez státní příslušnosti.

[9] Městský soud své rozhodnutí dostatečně a přehledně odůvodnil. Rozsudek městského soudu netrpěl nedostatkem skutkových ani právních důvodů, jak tvrdí stěžovatel; námitka nepřezkoumatelnosti tedy není opodstatněná.

[10] Česká republika přistoupila k Úmluvě o právním postavení osob bez státní příslušnosti v roce 2004. Do dnešního dne však české právo (na rozdíl od některých jiných právních řádů¹) prakticky neupravuje řízení o přiznání statusu osoby bez státní

¹ Srov. např. německý implementační zákon k Úmluvě o právním postavení osob bez státní příslušnosti (BGBI. 1976 II 474; *Gesetz zu dem Übereinkommen vom 28. September 1954 über die Rechtsstellung der*

pokračování

příslušnosti, postavení žadatelů o tento status ani postavení osob s tímto statutem. Neupravuje tedy ani možnost ubytovat žadatele o status osoby bez státní příslušnosti v pobytovém středisku. Zákon o azylu v § 8 písm. d) pouze stanoví, že stěžovatel (ministerstvo vnitra) rozhoduje o žádostech podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti.

[11] Ustanovení § 8 písm. d) v současném znění bylo do zákona o azylu vloženo zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k tomuto zákonu uvádí, že:

„zakotvuje působnost ministerstva i pro rozhodování o žádostech podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, *pro které se rovněž použije mechanismů řízení ve věci mezinárodní ochrany*. Pro takto vzácné žádosti není vhodné vytvářet speciální řízení; jak bylo uvedeno již výše, *pro tato řízení se použijí mechanismy řízení ve věci mezinárodní ochrany*, a to včetně vyloučení některých ustanovení správního řádu, jak předpokládá § 9, základem je nicméně použití správního řádu jakožto obecného předpisu.“ [sněmovní tisk 463/0, Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, 2013 – 2017; zvýraznění doplnil NSS]

[12] Postavením žadatelů o status osoby bez státní příslušnosti se NSS již zabýval a městský soud z jeho dosavadního přístupu vycházel (srov. bod 25 napadeného rozsudku). NSS již dříve rozhodl, že na řízení o určení statusu osoby bez státní příslušnosti a postavení žadatelů v takovém řízení se má analogicky použít zákon o azylu (resp. slovy důvodové zprávy „mechanismy“ ve věci mezinárodní ochrany). Takový postup dle NSS předpokládá právě důvodová zpráva k novele č. 314/2015 Sb. Obě mezinárodní smlouvy, Úmluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954 a Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (č. 208/1993 Sb.), jsou svým obsahem v podstatě „sesterské“ smlouvy – jsou formulovány takřka totožně. NSS přihlížel též k doporučení Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, aby se žadatelům, kteří čekají na určení statusu osoby bez státní příslušnosti, dostalo stejných standardů zacházení jako žadatelům o mezinárodní ochranu (srov. rozsudky ze dne 12. 3. 2019, čj. 4 Azs 365/2018-74, bod 9, a ze dne 9. 4. 2019, čj. 7 Azs 488/2018-53, bod 11).

[13] Jak již NSS uvedl, není přípustné, aby si stěžovatel v případech žadatelů o status osoby bez státní příslušnosti mohl dle své libosti vybírat k aplikaci ta ustanovení zákona o azylu, která mu vyhovují, tedy volit si „*procesní i hmotněprávní pravidla ad hoc a tím pádem netransparentně*“. Konkrétně ve výše uvedených věcech dosud NSS rozhodl, že stěžovatel je povinen postupovat analogicky podle § 57 zákona o azylu a v řízení o přiznání o statusu osoby bez státní příslušnosti vydávat žadatelům průkaz žadatele o přiznání tohoto statusu. NSS též dovodil, že se na žadatele o status osoby bez státní příslušnosti vztahují „*přiměřeně i další ustanovení zákona o azylu*“, např. § 3d odst. 1 zákona o azylu (právo setrvat na území, tedy nepochybně hmotněprávní ustanovení zákona).

Proto po dobu vedení řízení žadatelé pobývají na území ČR oprávněně (cit. věci 4 Azs 365/2018, body 9 a 10, respektive 7 Azs 488/2018, body 11 a 12).

[14] NSS tedy opakovaně (a to i ve věci 4 Azs 365/2018, na kterou odkazuje stěžovatel) v případě žadatelů o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti dovodil potřebu analogicky aplikovat jak procesní, tak hmotněprávní ustanovení zákona o azylu. Pro úplnost NSS dodává, že na tom nic nemění ani odkaz stěžovatele na rozsudek městského soudu čj. 15 A 58/2019-30 (který je také předmětem řízení o kasační stížnosti před NSS). V dané věci se městský soud zabýval postavením osob, kterým byl status již přiznán. Především však uvedl, že důvodová zpráva vede k analogické aplikaci těch částí zákona o azylu, které upravují *„postupy pro řízení o žádosti a s nimi spojené (z procesního hlediska) dočasné atributy přiznané žadateli“*. Jak je také vysvětleno níže, přístup žadatele do pobytového zařízení je svou povahou jednou z „dočasných“ záruk, které jsou spojeny s řízením o mezinárodní ochraně a po dobu jeho trvání poskytovány žadatelům.

[15] NSS musí odmítnout argument stěžovatele, že zákonodárce zamýšlel podřídít úpravu sporného řízení zákonu č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Zmínku o řízení o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti zákonodárce včlenil právě do zákona o azylu, navíc s pokynem, aby stěžovatel pro tato řízení využil právě tento zákon, nikoliv zákon o pobytu cizinců. Minimálně v případě úpravy řízení a postavení žadatelů o tento status tak má NSS i s ohledem na svou dosavadní judikaturu spolehlivě za to, že chtěl-li už zákonodárce využít nějakého zákona, byl to právě zákon o azylu (tím však NSS nevylučuje jiný závěr, pokud jde o postavení osob, jimž byl status již přiznán; tato otázka jde však nad rámec nyní projednávané věci a NSS zde nijak nepředjímá své případné rozhodnutí v této otázce).

[16] Správná je též analogická aplikace § 79 odst. 3 zákona o azylu na žadatele o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti. Stěžovatel namítá, že Úmluva nepamatuje výslovně na postavení žadatelů o přiznání statusu, a tím pádem ani nevyžaduje, aby jim bylo poskytnuto bezplatné ubytování. Městský soud však správně rozhodl, že ani jedna z těchto skutečností nebrání tomu, aby se § 79 odst. 3 na žadatele použil. Naopak, jak NSS dále rozvádí argumentaci městského soudu, toto řešení je vzhledem ke smyslu a cílům Úmluvy nanejvýš vhodné.

[17] Článek 21 Úmluvy, který upravuje otázku bydlení, se na nynější žalobce jako na žadatele o status osoby bez státní příslušnosti nevztahuje (podle tohoto článku, respektive podle jeho českého znění, *„[p]okud jde o bydlení, smluvní státy v rozsahu, v jakém je tato otázka upravena zákony nebo nařízeními nebo je předmětem kontroly veřejných orgánů, budou s osobami bez státní příslušnosti oprávněně se zdržujícími na jejich území zacházet co nejpříznivěji, rozhodně ne méně příznivě, než jak za stejných okolností zacházejí s cizinci obecně“*). České znění Úmluvy ve sdělení č. 108/2004 Sb. m. s., které není autentickým zněním, dostatečně nerozlišuje mezi kategoriemi osob „oprávněně pobývajících“ a osob „oprávněně se zdržujících“. Pro obě kategorie osob (srov. dále např. čl. 26 nebo čl. 31 Úmluvy) používá termín „oprávněně se zdržující“. Článek 21 Úmluvy v autentickém znění však práva dle čl. 21 dává jen osobám „oprávněně pobývajícím“ (*lawfully staying*), nikoliv osobám oprávněně se „zdržujícím“ na území ČR. Žadatelé o status ve smyslu Úmluvy spadají do kategorie osob „oprávněně se zdržujících“ na území ČR (v autentickém

pokračování

anglickém znění Úmluvy „*lawfully in their territory*“, v autentickém francouzském znění „*se trouvant régulièrement sur leur territoire*“, v autentickém španělském znění „*que se encuentre legalmente en el territorio*“), nikoliv osob oprávněně „pobývajících“ na území (v anglickém znění „*lawfully staying in their territory*“, francouzsky „*résidant régulièrement sur leur territoire*“, španělsky „*residan legalmente en sus territorios*“) (srov. též JANKŮ, Linda. Právní ochrana osob bez státní příslušnosti v České republice: 15 let po ratifikaci Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti stále popelkou? In: *Ročenka uprchlického a cizineckého práva 2018*. Knihy VOP, 2020, s. 196, na s. 198 a literaturu tam citovanou).^{**}

[18] Stěžovatelka má tedy pravdu, že Úmluva výslovně nepamatuje na ubytování žadatelů o status osoby bez státní příslušnosti, a tedy ani na jejich ubytování během řízení. To však není pro nynější věc rozhodující.

[19] NSS znovu (jako již ve výše citovaných rozsudcích ve věcech osob bez státní příslušnosti) zdůrazňuje podobnost Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Úmluvy o postavení osob bez státní příslušnosti. Obě úmluvy vycházejí ze snahy zajistit uprchlíkům, resp. osobám bez státní příslušnosti, „*co největší možnost užívat [...] základních práv a svobod*“ a za tímto cílem jim přiznávají určitý standard ochrany. V preambuli Úmluvy o postavení osob bez státní příslušnosti se uvádí, že „*Úmluva o právním postavení uprchlíků z 28. července 1951 se vztahuje pouze na osoby bez státní příslušnosti, které jsou zároveň uprchlíky, a že existuje mnoho osob bez státní příslušnosti, na které se tato Úmluva nevztahuje*“. Cílem Úmluvy bylo upravit (srovnatelné) ochranné mechanismy pro osoby bez státní příslušnosti, které nejsou současně uprchlíky. Většina jejích ustanovení je proto z Úmluvy o právním postavení uprchlíků převzata a Úmluva o postavení osob bez státní příslušnosti tak v podstatě srovnatelný rozsah práv přiznává i osobám bez státní příslušnosti (srov. již dříve rozsudky NSS ze dne 10. 1. 2007, čj. 6 Azs 80/2006-64, ve věci mezinárodní ochrany, a ze dne 22. 11. 2012, čj. 6 Ads 67/2012-37, body 27-29, v důchodové věci).

[20] Ostatně ani Úmluva o právním postavení uprchlíků (v roce 1951) tímto způsobem na postavení žadatelů o mezinárodní ochranu výslovně nepamatovala. Přesto dnes Česká republika (mj. pod vlivem práva EU, např. v podobě směrnice 2013/33/EU^{***} upravující podmínky, za kterých žadatelé o mezinárodní ochranu pobývají na území členských států)

---

^{**} Anglické znění čl. 21: „As regards housing, the Contracting States, in so far as the matter is regulated by laws or regulations or is subject to the control of public authorities, shall accord to stateless persons **lawfully staying in their territory** treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances.“; francouzsky: „En ce qui concerne le logement, les Etats contractants accorderont, dans la mesure où cette question tombe sous le coup des lois et règlements ou est soumise au contrôle des autorités publiques, aux apatrides **résidant régulièrement sur leur territoire** un traitement aussi favorable que possible et, de toute façon, un traitement qui ne soit pas moins favorable que celui qui est accordé, dans les mêmes circonstances, aux étrangers en général.“; španělsky: „En materia de vivienda y, en tanto esté regida por leyes y reglamentos o sujeta a la fiscalización de las autoridades oficiales, los Estados Contratantes concederán a los apátridas **que residan legalmente en sus territorios** el trato más favorable posible y, en ningún caso, menos favorable que el concedido en las mismas circunstancias a los extranjeros en general.“ [zvýraznění doplnil NSS].

^{***} Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepřacované znění). Úřední věstník L 180, 29. 6. 2013, s. 96-116

detailně upravuje postavení žadatelů o mezinárodní ochranu. Po dobu řízení jim takto vytváří důstojné podmínky k životu a umožňuje, aby mohli skutečně a účinně využít ochrany, kterou se Česká republika zavázala poskytnout. Fakticky tím napomáhá také tomu, aby Úmluva o právním postavení uprchlíků mohla být plně uplatňována a aby mohlo být dosahováno jejího cíle (na těchto zásadách stojí též unijní azylový systém, srov. např. body 3 a 11 preambule směrnice 2013/33/EU).

[21] Součástí těchto podmínek je i možnost ubytování v pobytovém středisku. Tu zaručuje zákon o azylu v § 79 odst. 3 *jakémukoliv* žadateli o udělení mezinárodní ochrany, bez ohledu na to, jakou má jeho žádost šanci na úspěch nebo jakými prostředky (k zajištění ubytování mimo pobytové zařízení) žadatel disponuje. Zákon tuto možnost nabízí všem žadatelům, včetně těch, kteří ji nepotřebují či nevyužijí. Tato možnost je však zásadní pro ty žadatele, kteří skutečně žádají o ochranu z obavy z pronásledování, v ČR se ocitli bez větších prostředků a neznají zdejší prostředí – těm umožní, aby během řízení měli nezbytné zázemí a nemuseli shánět jiné bydlení (nebo prostředky na jeho zajištění).

[22] Podobný standard zacházení navíc v podobě přístupu do *humanitárního střediska* zaručuje systém tzv. dočasné ochrany dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně (vycházející ze směrnice 2001/55/ES⁺). Podle § 40 odst. 2 tohoto zákona mají (za podmínek aktivace tohoto režimu, tj. hromadného přesunu osob) přístup do humanitárních středisek i žadatelé o poskytnutí dočasné ochrany. Těmi mohou být dle § 1 odst. 3 písm. b) i osoby bez státní příslušnosti. NSS si je samozřejmě vědom toho, že zákon o dočasné ochraně je za běžných okolností „spící“ (viz jeho § 1 odst. 4, dle něhož se tento zákon aktivuje, byla-li dočasná ochrana cizinců vyhlášena rozhodnutím Rady EU). Ovšem aplikovatelnost jeho pravidel (včetně povinnosti ubytovací) též na osoby bez státní příslušnosti je systematickým argumentem ve prospěch správnosti závěrů městského soudu.

[23] NSS uznává, že postavení uprchlíků se dosud věnovala podstatně větší (právní či akademická) pozornost než postavení osob bez státní příslušnosti. Bylo tomu též proto, že postavení uprchlíků bylo v době sepsání obou úmluv bráno jako humanitární problém, zatímco postavení apatridů, tj. osob bez státní příslušnosti, jako otázka právní (srov. cit. věc 6 Ads 67/2012, bod 29). To však neznamená, že by se žadatelé o status osoby bez státní příslušnosti nemohli dostat do zranitelného postavení, které by odůvodňovalo dočasnou pomoc ze strany státu ve formě přístupu do pobytového zařízení.

[24] Osoby bez státní příslušnosti nejsou „běžnými“ migranty. Na území ČR se nemusí pohybovat na základě vlastního přání či vlastních plánů, ale i v důsledku souhry různých životních okolností (ve výše cit. věci 6 Ads 67/2012 se stěžovatelka, také bývalá občanka SSSR, vydala pobývat do ČR dobrovolně ještě před jeho rozpadem; v nyní projednávané věci se naopak žalobci na území ČR vydali za lékařskou péčí pro dlouhodobě vážně

⁺ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími. Úřední věstník L 212, 7. 8. 2001, s. 12-23. Zvláštní vydání v českém jazyce: Kapitola 19, Svazek 004, s. 162-171

pokračování

nemocnou manželku, během jejich pobytu jim však vypršela platnost cestovních dokladů vydaných v Německu).

[25] Dle čl. 1 Úmluvy jde o osoby, *kteřé žádný stát podle svých právních předpisů nepovažuje za své občany*. Na rozdíl od jiných migrantů tak **nemají (resp. nemusí mít) zemi, do které by se mohli vrátit**, pokud se jim nepodaří legalizovat svůj pobyt (tím se liší např. od jiných migrantů, kteří mohou využít víza za účelem strpění – osoby bez státní příslušnosti tuto zemi nemají vůbec, u ostatních migrantů půjde spíše o dočasnou překážku). Na státu, ve kterém se nachází, jsou osoby bez státní příslušnosti ve velké míře závislé (nechtějí-li se přesouvat, a to i nelegálně, do jiného státu) – nejenom na tom, zda jim formálně poskytne určité zázemí, ale i na tom, jak se s osobami v jejich postavení fakticky vypořádají úřady této země. Osoby bez státní příslušnosti navíc ze stejného důvodu také nemusí mít (přínejmenším platné) doklady totožnosti a může tak být právě na daném státu, jak jim umožní spolehlivě prokázat svou identitu.

[26] Na to, jaké konkrétní problémy může mít absence státního občanství v krajních případech, již také upozornil Evropský soud pro lidská práva ve věci *Hoti proti Chorvatsku*. Pro člověka bez státní příslušnosti, setrvává-li v tomto stavu dlouhodobě a neumožní-li mu stát „efektivní a dostupný“ způsob, jak vyřešit jeho status, může být obtížné získat stále zaměstnání, mít dostatečný přístup k systému zdravotní péče nebo sociálního zabezpečení (rozsudek ESLP ze dne 26. 4. 2018, *Hoti proti Chorvatsku*, č. 63311/14, § 126; zde v dosti extrémním případě stěžovatele, který v Chorvatsku dokonce po většinu svého života jako apatrida pobýval, ESLP shledal porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod).

[27] Podle NSS tedy absence státní příslušnosti s sebou nese (potenciální) riziko pro osoby, které se v této situaci nacházejí (byť nejde o ohrožení podobné pronásledování v případě mezinárodní ochrany). I v postavení osob bez státní příslušnosti se mohou ocitnout lidé bez finančních prostředků, se zdravotními problémy apod. Pro tuto skupinu může být, nadto po dobu řízení, kdy ještě jejich status není potvrzen, záruka přístupu do pobytového střediska zcela zásadní pro to, aby se o status mohli účinně ucházet. Není přitom podstatné, že někteří žadatelé ve skutečnosti osobami bez státní příslušnosti nejsou – to je bez významu i v případě žadatelů o mezinárodní ochranu, z nichž také většina nebude mít na mezinárodní ochranu nárok.

[28] O tom, že postup dle § 79 odst. 3 zákona o azylu je v případě žadatelů o status osoby bez státní příslušnosti namístě, ale svědčí i problémy žadatelů vyplývající ze správního spisu, a to jak z materiálů týkajících se žalobců, tak obecnějších poznatků ze zpráv o šetření Veřejného ochránce práv. Ani po vydání rozsudku 4 Azs 365/2018 nebyly žadatelům o status vydávány identifikační průkazy. V současnosti jsou žadatelům vydávány v podstatě jen „jednorázové“ průkazy totožnosti, které se musí vždy po několika málo měsících (v případě žalobců několikrát do roka) znovu vydávat (to naopak není nutné v případě průkazů žadatelů o mezinárodní ochranu, které jsou upraveny vyhláškou č. 328/2015 Sb.). Žalobci navíc zjevně musí těsně před vypršením platnosti průkazů připomínat stěžovateli nutnost jejich vydání. Ze správního spisu též plyne, že žalobkyně b) má dlouhodobé vážné zdravotní problémy a je odkázána na péči manžela – žalobce a).

Žalobci jsou schopni si zajistit ubytování jen za současného pobírání dávky pomoci v hmotné nouzi a výrazné podpory neziskové organizace.

[29] Za situace, kdy řízení o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti ani postavení žadatelů není zákonem výslovně upraveno, tak NSS považuje závěr městského soudu za správný. Městský soud určil § 79 odst. 3 zákona o azylu jako pravidlo, podle kterého měl stěžovatel postupovat v případě žalobců. Jiný postup dle NSS může jen těžko směřovat k naplnění cíle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, tj. aby osoby bez státní příslušnosti mohly užívat základní práva a svobody v co nejširší míře.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobcům pak žádné náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu